

Новина: Шкала «Догляд на дому» (BSFC: Burden Scale for Family Caregivers) на 20 європейських мовах

Ця анкета-опитувальник робить можливим збирати інформацію щодо навантаження на родичів-опікунів за однією схемою в усіх європейських країнах.

1. Загальна інформація

Індивідуальне сприйняття навантаження родичем-опікуном – це найважливіша змінна догляду в домашніх умовах за хронічно хворим або людиною, яка потребує постійного догляду.

Міра навантаження значно впливає на фізичне та психічне здоров'я самого родича-опікуна; вона впливає навіть на смертність чоловіка чи дружини, які піклуються. Вона впливає на характер стосунків між родичем-опікуном та потребуючим опіки та є одним із факторів, який визначає вирішальний момент переходу останнього у будинок-інтернат.

2. Шкала «Догляд на дому» (BSFC)

Будь ласка, виберіть до кожного з тверджень, що приведені нижче, такий варіант відповіді, який найбільш відповідає Вашій теперішній ситуації. Під теперішню ситуацією мається на увазі зміна стану хвороби або захворювання Вашого родича (чи знайомого).
Приведені нижче твердження стосуються більшою мірою різних видів допомоги, яку Ви надаєте. Мова йде про підтримку, нагляд або догляд за хворим.

До кожного твердження позначте хрестиком ту відповідь, яка найбільше Вам підходить. Будь ласка, відповідайте на кожне питання!

	цілком відповідає	переважно відповідає	мало відповідає	не відповідає
1. Вранці я просипаюсь відпочивши.	☐	☐	☐	☐
2. Необхідність надавати допомогу/ догляд зменшила мою задоволеність життям.	☐	☐	☐	☐
3. Я часто почуваю себе знесиленим.	☐	☐	☐	☐
4. Іноді я відчуваю бажання «вирватися» з обставин, що склалися.	☐	☐	☐	☐
5. Мені не вистачає можливості поговорити з іншими про допомогу/ догляд, який я надаю.	☐	☐	☐	☐
6. У мене залишається досить часу для моїх власних інтересів та потреб.	☐	☐	☐	☐
7. Я відчуваю, наче хворий/хвора мене інколи використовує.	☐	☐	☐	☐
8. За межами ситуації, коли я надаю допомогу, я можу про це зовсім не думати.	☐	☐	☐	☐

Переверніть сторінку

	цілком відповідає	переважно відповідає	мало відповідає	не відповідає
9. Мені неважко допомогти хворому/ хворій виконати необхідні щоденні процедури (наприклад, помитися або поїсти).	☐	☐	☐	☐
10. Іноді я більш не відчуваю себе по- справжньому самим собою.	☐	☐	☐	☐
11. Моя допомога/догляд заслужено цінується іншими.	☐	☐	☐	☐
12. Необхідність надавати допомогу/ догляд призвела до зниження рівня мого життя.	☐	☐	☐	☐
13. У мене таке відчуття, що допомога/ догляд були мені нав'язані.	☐	☐	☐	☐
14. На мою думку, бажання хворого/ хворої не є непомірними.	☐	☐	☐	☐
15. У мене таке відчуття, що я зміг доб- ре організувати допомогу/ догляд.	☐	☐	☐	☐
16. Допомога/догляд шкодить моєму здоров'ю.	☐	☐	☐	☐
17. Я ще можу радіти щиро, від усього серця.	☐	☐	☐	☐
18. Щоб надавати допомогу/догляд, мені довелося відмовитися від своїх планів на майбутнє.	☐	☐	☐	☐
19. Мене не хвилює, коли сторонні люди дізнаються про стан хворого/ хворої.	☐	☐	☐	☐
20. Допомога/догляд віднімає у мене багато сил.	☐	☐	☐	☐
21. Я розриваюся між обов'язками щодо моїх близьких (наприклад, сім'ї) та обов'язками, які накладає на мене допомога/догляд.	☐	☐	☐	☐

Переверніть сторінку

	цілком відповідає	переважно відповідає	мало відповідає	не відповідає
22. Я вважаю, що у мене добрі стосунки з хворим/хворою.	☐	☐	☐	☐
23. Через необхідність надання допомоги/догляду мають місце проблеми з іншими членами сім'ї.	☐	☐	☐	☐
24. Я відчуваю, що мені зараз слід відпочити.	☐	☐	☐	☐
25. Через необхідність надавати зараз допомогу/доглядати я турбуюсь про своє майбутнє.	☐	☐	☐	☐
26. Через допомогу/догляд страждають мої стосунки з іншими членами сім'ї, родичами, друзями та знайомими.	☐	☐	☐	☐
27. Доля хворого/хворої засмучує мене.	☐	☐	☐	☐
28. Окрім надання допомоги/догляду я можу виконувати іншу щоденну роботу відповідно моїм уявленням.	☐	☐	☐	☐

Щиро дякуємо!

3. Результати

Відповіді на 28 тверджень анкети-опитувальника BSFC оцінюються по такій схемі:

а) Відповіді на твердження за числами **1, 6, 8, 9, 11, 14, 15, 17, 19, 22 та 28** оцінюються наступним чином:

Відповідь:	Бали:
цілком відповідає	0
переважно відповідає	1
мало відповідає	2
не відповідає	3

б) Інші твердження за числами **2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 13, 16, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26 та 27** оцінюються навпаки:

Відповідь:	Бали:
цілком відповідає	3
переважно відповідає	2
мало відповідає	1
не відповідає	0

4. Тлумачення сумарного показника

Тлумачення сумарного показника BSFC залежить від захворювання, яке стало причиною опіки.

Тлумачення при слабоумстві (деменції) проводять за таблицю 1. При інших захворюваннях, тобто коли деменція відсутня, слід користуватися таблицею 2.

Установлення співвідношення між сумарним показником BSFC та категоріями

а) навантаження: **незначне або низьке**

б) навантаження: **середнє**

в) навантаження: **велике або дуже велике**

відбувається відповідно до ризику психосоматичних скарг, який

при а) **не** підвищений,

при б) підвищений,

при в) **дуже** високий.

Таблиця 1: Тлумачення сумарного показника BSFC при **деменції**

Сумарний показник BSFC	Навантаження	Ризик психосоматичних скарг	Доля у референтній вибірці (N = 1236)
0 – 35	невелике або низьке	не підвищений ^{a)}	33,8 %
36 – 45	середнє	підвищений ^{b)}	25,3 %
46 –84	високе або дуже високе	дуже високий ^{c)}	40,9 %

^{a)} при сумарних показниках BSFC від 0 до 35 ступінь загальних соматичних скарг (Гіссенський опитувальник соматичних скарг) (Gießener Beschwerdebogen GBB-24) відповідає очікуваним показникам серед загального населення, тобто 50% опитаних мають відсотковий ранг (BP) фізичних скарг ≤ 50 та 50% опитаних мають BP > 50

^{b)} при сумарних показниках BSFC від 36 до 45 74% опитаних мають рівень фізичних скарг вище середнього (BP > 50).

^{c)} при сумарних показниках BSFC від 46 до 84, 90% опитаних мають рівень фізичних скарг вище середнього (BP > 50).

Таблиця 2: Тлумачення сумарного показника BSFC при інших захворюваннях

Сумарний показник BSFC	Навантаження	Ризик психосоматичних скарг	Доля у референтній вибірці (N = 591)
0 – 41	невелике або низьке	не підвищений ^{a)}	61,4 %
42 - 55	середнє	підвищений ^{b)}	24,4 %
56 –84	високе або дуже високе	дуже високий ^{c)}	14,2 %

^{a)} при сумарних показниках BSFC від 0 до 41 ступінь загальних соматичних скарг (Гіссенський опитувальник соматичних скарг) (Gießener Beschwerdebogen GBB-24) відповідає очікуваним показникам серед загального населення, тобто 50% опитаних мають відсотковий ранг (BP) фізичних скарг ≤ 50 та 50% опитаних мають BP > 50

^{b)} при сумарних показниках BSFC від 41 до 55 74% опитаних мають рівень фізичних скарг вище середнього (BP > 50).

^{b)} при сумарних показниках BSFC від 56 до 84, 90% опитаних мають рівень фізичних скарг вище середнього (BP > 50).